

Oog blijft droog bij verhalen azc Bos en Lommer

DOMINIQUE HAIJTEMA

AMSTERDAM - Een Turkse vrouw, die met veel gebaren een schaap nadoet om van de slager geen varkensvlees mee naar huis te krijgen. Een Koerdische jongen die zijn pop geen naam meer wil geven, omdat er anders weer een broertje komt. Twee verhalen die de komende weken elke avond via videoprojecties worden verteld. Deze week was de opening van het kunstproject *Alles wat je achterlaat neem je mee* bij het asielzoekerscentrum (azc) aan de Wiltzanghlaan in Bos en Lommer.

De videoprojecties op de ramen van het azc zijn gemaakt door de kunstenaressen Nynke Deinema en Judith Vossen. Vijf kinderen en vijf volwassen buurtbewoners vertellen gedurende een uur over het dierbaarste dat zij moesten achterlaten. De kinderen spreken in hun eigen taal, de volwassenen in het Nederlands. Op het middelste raam worden de verhalen met plaatjes, concreet of abstract, geïllustreerd.

"We willen het niet hebben over asielzoekers. Herinneringen zijn universeel," benadrukken de kunstenaressen. Maar een meisje uit Limburg herinnert zich toch niet dezelfde dingen als een meisje uit Bosnië? "Juist wel. Allebei vertellen ze over de poes die ze moesten achterlaten."

Kunst is vrij elitair, maar hier is ze toegankelijker dan in een galerie," zegt Deinema. "En zo wordt van een zware problematiek toch nog iets moois gemaakt."

Sousdar (10), een Koerdische jongen, mocht zijn verhaal wel vertellen. Voor deze speciale gelegenheid verscheen hij in driedelig pak, compleet met stropdas en gekamd haar. Hij verhaalt vrolijk van zijn pop, die hij twee keer een andere naam gaf, omdat die telkens werd gebruikt voor een nieuw broertje. Toen hij besloot de pop geen naam meer te geven, kreeg hij opeens geen broertjes meer. De Koerdische familie vertrok naar Nederland. De naam van zijn jongste broertje is Newadr: nieuw land.

Ook de Turkse Deste heeft een opmerkelijk verhaal. Ze mist haar buurvrouw. Die hielp haar altijd, omdat Deste na 25 jaar nog steeds gebrekkig Nederlands spreekt. Ze vertelt hoe zij een keer alleen boodschappen deed. Dat draaide bijna uit op een mislukking. De slager begreep de geluiden en bewegingen niet waarmee ze hem probeerde duidelijk te maken dat zij schapen- of geitenvlees wilde. Gelukkig begreep een andere winkelbediende haar wel toen ze een kip nadeed. Zo kon ze tenminste met een paar eieren naar huis.